YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
21 päivänä maaliskuuta 2002 *

Asiassa C-267/00,

jonka High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) (Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Commissioners of Customs & Excise

vastaan

Zoological Society of London

ennakkoratkaisun jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toisen luetelmakohdan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit S. von Bahr ja C. W. A. Timmermans,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Zoological Society of London, edustajinaan barrister P. Hopkins ja R. Cordara, QC, Ernst & Youngin, Tax advisers, valtuuttamina,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään G. Amodeo, avustajanaan N. Paines, QC,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään R. Lyal,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Zoological Society of Londonin, edustajinaan R. Cordara ja barrister M. Smith, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään R. Magrill, avustajanaan N. Paines, ja komission, asiamiehenään R. Lyal, 26.9.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.12.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 21.6.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.7.2000, EY 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toisen luetelmakohdan tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Commissioners of Customs & Excise (jäljempänä verottaja), joka on arvonlisäveron kantamisesta vastaava viranomainen Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja Zoological Society

of London (jäljempänä Zoological Society) ja joka koskee tiettyjen sellaisten palvelujen arvonlisäverollisuutta, joita Zoological Society suorittaa hoitaessaan kahta Lontoossa omistamaansa eläintarhaa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Kuudennen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Arvonlisäveroa on kannettava:

1. verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta;

2. tavaroiden maahantuonnista."

4 Kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

— —

n) tietyt julkisoikeudellisten laitosten tai muiden kyseisen jäsenvaltion tunnustamien kulttuurilaitosten suorittamat kulttuuripalvelujen suoritukset ja niihin läheisesti liittyvät tavaroiden luovutukset;

— — ."

5 Tämän säännöksen 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"a) Jäsenvaltiot voivat asettaa vapautuksen myöntämiselle muiden yhteisöjen kuin julkisoikeudellisten laitosten osalta kussakin yksittäistapauksessa yhden tai useamman seuraavista ehdoista:

— —

— yhteisöjen johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, eikä heille saa omassa toiminnassaan tai välikäsien kautta koitua välitöntä tai välillistä hyötyä toiminnan tuloksesta,

— — ."

Kansallinen lainsäädäntö

6 Edellisessä kohdassa mainittujen kuudennen direktiivin säännösten täytäntöönpanemiseksi vuoden 1996 Value Added Tax (Cultural Services) Orderilla (vuoden 1996 kulttuuripalvelujen arvonlisäveroasetus), joka tuli voimaan 1.6.1996, muutettiin vuoden 1994 Value Added Tax Actiä (vuoden 1994 arvonlisäverolaki) lisäämällä siihen uusi verosta vapautettujen palvelujen luokka, josta säädetään seuraavaa:

"2.

Asetuksessa tarkoitetun yhteisön tarjoama sisäänpääsyoikeus

a) — — eläintarhaan

— —

Selityksiä:

— —

2) — — 'asetuksessa tarkoitettu yhteisö' on mikä tahansa (muu kuin julkisoikeudellinen) yhteisö

a) jolla ei ole oikeutta jakaa ja joka ei jaa toiminnastaan mahdollisesti syntyvää voittoa;

b) joka käyttää 2 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisesta syntyneen voiton näiden palvelujen ylläpitämiseen tai kehittämiseen, ja

c) jonka johdossa ja hallinnossa toimivat henkilöt toimivat vapaaehtoisuusperiaatteella eikä heille koidu toiminnasta välitöntä tai välillistä hyötyä."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Englannin oikeuden mukaan Zoological Society on voittoa tavoittelematon yhteisö. Se harjoittaa monenlaista toimintaa ja muun muassa omistaa kaksi eläintarhaa.

8 Zoological Societyn perustamiskirjan mukaan yhteisössä on hallitukseksi kutsuttu hallintoelin sekä jäseniä ja kunniajäseniä. Hallitukseen kuuluu kolme johtavassa asemassa olevaa jäsentä, jotka ovat puheenjohtaja, sihteeri ja varainhoitaja, ja 18 muuta jäsentä. Sillä on toimivalta nimittää hallintovaliokuntia tai -komiteoita, joilla on tiettyjä erityistehtäviä. Zoological Societyn hallituksen, valiokuntien ja komiteoiden jäsenet sekä sen muut jäsenet ja kunniajäsenet eivät saa siltä palkkaa.

9 Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen toimittamista tiedoista ilmenee, että Zoological Society työllistää noin 350—400 osa- tai kokoaikaista henkilöä, jotka saavat palkan työstään. Työntekijöihin kuuluvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Nämä palkkaa saavat johtajat eivät ole hallituksen eivätkä hallintovaliokuntien tai -komiteoiden jäseniä, mutta he osallistuvat usein näiden kokouksiin ja ottavat osaa Zoological Societyn kaikkeen toimintaan.

10 Verottaja hylkäsi Zoological Societyn esittämän vaatimuksen niiden arvonlisäverojen palauttamisesta, jotka tämä yhteisö oli suorittanut 1.1.1990—31.5.1996 välisenä aikana eläintarhojen sisäänpääsymaksuista, koska tässä yhteydessä suoritettuja palveluita ei sen mukaan voinut pitää palveluina, jotka on vapautettu verosta vuoden 1996 Value Added Tax (Cultural Services) Orderin säännösten perusteella. Verottaja väitti erityisesti, että Zoological Society ei täyttänyt sitä arvonlisäverosta vapauttamisen edellytystä, jonka mukaan tätä etua vaativan yhteisön johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, koska osa sen palkkaamasta henkilökunnasta toimii kyseisen yhteisön johdossa ja hallinnossa.

11 Zoological Society saattoi asian Lontoossa (Yhdistynyt kuningaskunta) olevaan ensimmäisen oikeusasteen VAT and Duties Tribunaliin, joka katsoi, että yhteisön johtavassa asemassa olevat kolme jäsentä ja sen hallituksen 18 muuta jäsentä

toimivat yhteisön johdossa ja hallinnossa. Se lisäsi, että mikäli nämä jäsenet käyttävät tosiasiallisesti toimivaltuuksiaan ja täyttävät kyseisen yhteisön perustamiskirjassa heille asetetut velvollisuudet, verosta vapauttamisen edellytykset täyttyvät. Käytettävissään olevien tietojen perusteella ja erityisesti kyseisen hallituksen harjoittaman laajan ja säännöllisen valvonnan vuoksi VAT and Duties Tribunal hyväksyi käsiteltävänään olleen kanteen.

12 Verottaja valitti High Court of Justicen (England & Wales) Queen's Bench Divisioniin (Crown Office), joka katsoo, että asian ratkaiseminen edellyttää kansallisten arvonlisäverosäännösten tulkintaa kuudennen direktiivin vastaavien säännösten perusteella. Se on näin ollen päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kuinka käsiteltävänä olevassa asiassa on tulkittava 17.5.1977 annetun neuvoston direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toisessa luetelmakohdassa olevaa ilmaisua 'johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, eikä heille saa omassa toiminnassaan tai välikäsien kautta koitua välitöntä tai välillistä hyötyä toiminnan tuloksesta'? Erityisesti:

a) Mitä arviointiperusteita on käytettävä määritettäessä, kuka toimii yhteisön johdossa ja hallinnossa säännöksessä tarkoitetulla tavalla; viitataanko näillä sanoilla

— vain yhteisön ylimmissä hallintoelimissä toimiviin henkilöihin vai

— keihin tahansa missä tahansa johto- ja hallintotehtävissä toimiviin henkilöihin? Jos näin on, mitä arviointiperusteita on käytettävä sen määrittämiseksi, toimiiko henkilö merkityksellisessä johto- ja hallintotehtävässä?

b) Mitä arviointiperusteita on käytettävä määritettäessä, johdetaanko ja hallinnoidaanko yhteisöä pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella; viitataanko näillä sanoilla

— siihen, kuinka paljon yhteisön johdossa ja hallinnossa toimii yhtäältä henkilöitä, jotka saavat toiminnastaan korvauksen, ja toisaalta henkilöitä, jotka työskentelevät ilman korvausta, ja jos näin on, miten tätä arviointiperustetta on sovellettava; vai

— sen taloudellisen etuuden määrään, jota kukin johdossa ja hallinnossa toimiva henkilö saa korvaukseksi toiminnastaan (esimerkiksi niin, ettei kenellekään tällaiselle henkilölle maksettu korvaus saa olla nimellistä korvausta suurempi); vai

— johonkin muuhun testiin tai arviointiperusteeseen, ja jos näin on, niin mihin?"

Ennakkoratkaisukysymyksen a kohta

13 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin kysyy esittämänsä kysymyksen a kohdassa, onko kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan

a alakohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että ehdolla, jonka mukaan yhteisön johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, tarkoitetaan ainoastaan tämän yhteisön ylimmissä hallintoelimissä toimivia henkilöitä, vai viitataanko sillä keihin tahansa missä tahansa sen johto- ja hallintotehtävissä toimiviin henkilöihin.

14 Zoological Societyn ja komission mukaan tällä ehdolla viitataan ainoastaan ylimmissä hallintoelimissä toimiviin henkilöihin eikä kaikissa mahdollisissa hallintotehtävissä toimiviin henkilöihin. Ratkaisevaa ei ole se, että Zoological Societyn kaltaisessa yhteisössä on palkattua henkilökuntaa, kunhan tällaisilla henkilöillä ei ole ratkaisevaa vaikutusta sellaisten tärkeiden päätösten tekemiseen, jotka koskevat yhteisön toimintaperiaatteiden, erityisesti talouspolitiikan, määrittämistä ja sen toiminnan johtamista.

15 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus puolestaan väittää, että kaikki kyseisen yhteisön johto- ja hallintotehtävissä toimivat henkilöt on otettava huomioon. Kuudennen direktiivin 13 artiklassa säädettyjä vapautuksia on tulkittava suppeasti. Sen lisäksi, mitä asianomaisen yhteisön säännöissä todetaan, on näin ollen selvitettävä, ketkä todellisuudessa toimivat yhteisön johdossa ja hallinnossa. Viittaaminen samanaikaisesti sekä johtoon että hallintoon osoittaa, että kyseessä eivät ole pelkästään ylimmissä hallintoelimissä toimivat henkilöt.

16 Tämän osalta on todettava heti alkuun, että kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toinen luetelmakohta on valinnainen lisäehto, jonka noudattamista jäsenvaltiot voivat halutessaan edellyttää tiettyjen kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdassa mainittujen vapautusten saamiseksi.

17 Tämän lisäehdon, jonka mukaan kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdassa säädettyjä vapautuksia hyödyntävän yhteisön johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, tulkinnasta on todettava, että sen oikeudellisen viitekehyksen perusteella, johon kyseinen ehto kuuluu, yhteisön lainsäätäjä on halunnut tehdä eron kaupallisten yritysten toiminnan ja sellaisten yhteisöjen toiminnan välillä, joiden tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen jäsenilleen (ks. kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 1 alakohdan m alakohdassa säädetyn vapautuksen osalta yhteisöjen tuomioistuimen tänään antama tuomio asiassa C-174/00, Kennemer Golf, 34 kohta, (Kok. 2002, s. I-3293).

18 Tällä ehdolla pyritään näin ollen siihen, että arvonlisäverosta myönnettävästä vapautuksesta voisivat hyötyä ainoastaan yhteisöt, joilla ei ole kaupallisia päämääriä, koska siinä edellytetään, että tällaisten yhteisöjen johdossa ja hallinnossa toimiville henkilöille ei saa koitua henkilökohtaista taloudellista hyötyä yhteisön toiminnan tuloksesta palkan, voitonjaon tai minkä tahansa muun taloudellisen hyödyn muodossa välillinen hyöty mukaan lukien.

19 Ehdolla, jolla kielletään henkilökohtaisen taloudellisen hyödyn tavoittelu, viitataan näin ollen ainoastaan sellaisiin henkilöihin, jotka toimivat välittömästi yhteisön johdossa ja hallinnossa, eikä kaikkiin sellaisiin henkilöihin, jotka työskentelevät tavalla tai toisella sen hallinnossa palkkaa tai muuta vastiketta vastaan. Kuten Zoological Society toteaa, kuudennessa direktiivissä ei millään tavoin kielletä sen 13 artiklan A kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä ottamasta palvelukseensa palkattua henkilökuntaa, ja sairaaloiden ja oppilaitosten kaltaiset näiden säännösten soveltamisalaan kuuluvat laitokset työllistävät nimenomaan jatkuvasti tällaista henkilökuntaa selviytyäkseen tehtävistään.

20 Niiden henkilöiden määrittämiseksi, jotka toimivat välittömästi yhteisön johdossa ja hallinnossa kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan

a alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetulla tavalla, on tarkasteltava ensiksi asianomaisen yhteisön sääntöjä hallintoelimissä toimivien jäsenten ja heidän konkreettisten velvollisuuksiensa selvittämiseksi.

21 Tämän jälkeen on tutkittava, ketkä toimivat tosiasiallisesti yhteisön johdossa ja hallinnossa siten, että he kaupallisen yrityksen johtavissa asemissa olevien henkilöiden tavoin tekevät lopulliset päätökset yhteisön toimintaperiaatteista erityisesti talouspolitiikan osalta ja vastaavat sen ylimmistä valvontatehtävistä. Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 32 kohdassa, tällaiselle toiminnalle on tunnusomaista yhteisön toimintaperiaatteisiin liittyvien päätösten tekeminen pikemminkin kuin näiden toimeenpaneminen, ja tämän vuoksi se tapahtuu ylimmällä tasolla. Näin ollen vaatimus siitä, että johdossa ja hallinnossa on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, ei koske niitä henkilöitä, jotka vastaavat pelkästään toimeenpanosta.

22 Toimivaltaisten kansallisten elinten on nämä seikat huomioon ottaen määritettävä jokaisen asianomaisen yhteisön osalta ne henkilöt, jotka kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toisessa luetelmakohdassa mainitun lisäehdon soveltamisalaan ja joiden on näin ollen noudatettava vaatimusta, jonka mukaan heille ei saa koitua taloudellista hyötyä yhteisön toiminnan tuloksesta.

23 Ennakkoratkaisukysymyksen a kohtaan on näin ollen vastattava, että kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, että ehdolla, jonka mukaan yhteisön johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella, tarkoitetaan ainoastaan sellaisia tämän yhteisön jäseniä, jotka yhteisön säännöissä nimetään vastaamaan yhteisön ylimmän tason johtotehtävistä, ja sellaisia

muita henkilöitä, jotka toimivat tosiasiallisesti yhteisön johtotehtävissä tekemällä lopulliset päätökset kyseisen yhteisön toimintaperiaatteista erityisesti talouspolitiikan osalta ja vastaamalla ylimmistä valvontatehtävistä, vaikka heitä ei olekaan säännöissä nimetty näihin tehtäviin.

Ennakkoratkaisukysymyksen b kohta

24 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin kysyy esittämänsä kysymyksen b kohdassa, onko kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että ilmaisulla "pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella" viitataan yhteisön johto- ja hallintotehtävistä vastaavien elinten kokoonpanoon siten, että tietyt henkilöt, joille koituu taloudellista hyötyä kyseisestä yhteisöstä, voivat osallistua poikkeuksellisesti ja vähäisissä määrin näiden tehtävien hoitamiseen, vai viitataanko tällä ilmaisulla näiden henkilöiden saamaan korvaukseen siten, että heille voidaan poikkeuksellisesti ja symbolisesti myöntää tiettyjä taloudellisia etuja.

25 Zoological Society, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio ovat yksimielisiä siitä, että ilmaisun "pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella" on tulkittava merkitsevän sitä, että jos sellaisten henkilöiden, jotka eivät saa palkkaa työstään, on vastattava kokonaan yhteisön johdosta, palkatun henkilökunnan osallistuminen ajoittain tai vähäisissä määrin tärkeiden päätösten tekemiseen tai pienen tai symbolisen korvauksen maksaminen tälle henkilökunnalle ei ole riittävä syy katsoa, että tämän toiminta ei ole pääasiallisesti vapaaehtoista, ja päätellä, että yhteisöllä on peiteltyjä kaupallisia tavoitteita.

26 Kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toisen luetelmakohdan tarkoituksen perusteella, sellaisena kuin sitä täsmennettiin

tämän tuomion 17 kohdassa, tässä säännöksessä mainitulla ehdolla pyritään tekemään ero kaupallisten yritysten toiminnan ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toiminnan välillä, ja jälkimmäisiä ovat siis yhteisöt, joiden tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen jäsenilleen. Ilmaisulla "pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella" viitataan näin ollen samanaikaisesti ylimpien hallintoelinten jäseniin ja yhteisön johdossa tosiasiallisesti toimiviin henkilöihin, vaikka heitä ei olekaan edellä mainitussa säännöksessä tarkoitetun yhteisön säännöissä nimetty näihin tehtäviin, sekä mahdollisiin korvauksiin, jotka nämä saavat kyseiseltä yhteisöltä joko tavanomaisesti tai poikkeuksellisesti.

27 Toimivaltaisten kansallisten elinten on määritettävä jokaisen asianomaisen yhteisön osalta asiaa kokonaisvaltaisesti tarkastellen, voiko yhteisön johto tai hallinto säilyttää pääasiallisesti vapaaehtoisen luonteensa, vaikka sen johdossa, sellaisena kuin tämä määriteltiin vastattaessa ennakkoratkaisukysymyksen a kohtaan, mahdollisesti toimii henkilöitä, joille koituu taloudellista hyötyä yhteisön toiminnasta, ja ottaen huomioon, että näille mahdollisesti maksetaan korvaus toiminnastaan.

28 Ennakkoratkaisupyynnön b kohdassa esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että kuudennen direktiivin 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, että ilmaisulla "pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella" viitataan samanaikaisesti tässä säännöksessä tarkoitetun yhteisön johto- ja hallintoelinten jäseniin ja yhteisön johdossa tosiasiallisesti toimiviin henkilöihin, vaikka heitä ei olekaan säännöissä nimetty näihin tehtäviin, sekä korvaukseen, jonka nämä tältä yhteisöltä saavat.

Oikeudenkäyntikulut

29 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisionin (Crown Office) 21.6.2000 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, että ehdolla, jonka mukaan yhteisön johdossa ja hallinnossa toimivien henkilöiden on toimittava pääasiallisesti vapaa-ehtoisuusperiaatteella, tarkoitetaan ainoastaan sellaisia tämän yhteisön

jäseniä, jotka yhteisön säännöissä nimetään vastaamaan yhteisön ylimmän tason johtotehtävistä, ja sellaisia muita henkilöitä, jotka toimivat tosiasiallisesti yhteisön johtotehtävissä tekemällä lopulliset päätökset kyseisen yhteisön toimintaperiaatteista erityisesti talouspolitiikan osalta ja vastaamalla ylimmistä valvontatehtävistä, vaikka heitä ei olekaan säännöissä nimetty näihin tehtäviin.

2) Kuudennen direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan A kohdan 2 alakohdan a alakohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, että ilmaisulla "pääasiallisesti vapaaehtoisuusperiaatteella" viitataan samanaikaisesti tässä säännöksessä tarkoitetun yhteisön johto- ja hallintoelinten jäseniin ja yhteisön johdossa tosiasiallisesti toimiviin henkilöihin, vaikka heitä ei olekaan säännöissä nimetty näihin tehtäviin, sekä korvaukseen, jonka nämä tältä yhteisöltä saavat.

Jann von Bahr Timmermans

Julistettiin Luxemburgissa 21 päivänä maaliskuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

P. Jann

viidennen jaoston puheenjohtaja